

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. kovo 4 d. Nr. 21RE2-48 (AG2-23/13-2024)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vilijos Astrauskienės, Lauros Bernikienės, Komisijos pirmininko pavaduotojos Klaipėdos apygardos skyriuje Ingos Drąsutavičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

2024 m. kovo 1 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjų X. Y. ir Z. Y. skundą atsakovei Kretingos rajono savivaldybės administracijai dėl Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2024 m. sausio 5 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl projekto sprendinių derinimo ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos apskaičiavimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje nagrinėjamas pareiškėjų X. Y. ir Z. Y. skundas atsakovei Kretingos rajono savivaldybės administracijai (1 t., b. l. 1–3). Pareiškėjai prašo panaikinti Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2024 m. sausio 5 d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl projekto sprendinių derinimo ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos apskaičiavimo“ (toliau – ir Raštas) ir įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjų atstovės UAB (duomenys neskelbtini) 2023 m. spalio 31 d. prašymą dėl Vieno buto gyvenamojo namo, (duomenys neskelbtini), statybos projekto (toliau – ir Projektas) projektinių sprendinių derinimo.

Skunde nurodoma, kad pareiškėjai bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise valdo žemės sklypą (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)), adresu (duomenys neskelbtini), kurio paskirtis: kita, naudojimo būdas: vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos. Pareiškėjų atstovė UAB (duomenys neskelbtini) 2023 m. spalio 31 d. pateikė atsakovei prašymą dėl Projekto projektinių sprendinių derinimo ir pakartotinį prašymą dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos apskaičiavimo. Atsakovė išnagrinėjo minėtą pareiškėjų prašymą 2024 m. sausio 5 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) ir nurodė, kad negali suderinti rengiamo Projekto.

Atsisakydama suderinti Projektą, atsakovė Rašte nurodė, kad Kretingos rajono bendrajame plane (toliau – ir Bendrasis planas) planuojamo statyti gyvenamojo namo sklypas ir teritorija, į kurią patenka sklypas, yra priskirti urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms. Šiai teritorijai nustatyta funkcinė zona (išskirta pagal vyraujančią pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį bei konkrečius teritorijos panaudojimo tikslus) – vidutinio užstatymo gyvenamoji zona. Sklypas Bendrajame plane patenka į teritoriją, pažymėtą indeksu (duomenys neskelbtini), kurio reikšmė: nauja plėtra (neprioritetinė). Neprioritetinėse plėtros teritorijose yra numatyta neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra, kurios, vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu bei Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymu, vystyti savivaldybė neįsipareigoja. Pasak atsakovės, pareiškėjams rengiant Projektą turi būti vadovaujama Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2010 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano tvirtinimo“ patvirtintu Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu (toliau

– ir Specialusis planas) ir Projekte turi būti suprojektuoti bendro naudojimo skaičiuotino diametro vandentiekio bei buitinių nuotekų tinklai nuo UAB „Kretingos vandenys“ tinklų, esančių (duomenys neskelbtini), iki gyvenamojo namo įvado bei išvado pajungimo vietos. Pareiškėjų teigimu, tokia atsakovės pozicija yra nepagrįsta teisės aktų nuostatomis, nemotyvuota ir neleistinai riboja pareiškėjų nuosavybės teises, užkertama kelią pareiškėjams įgyvendinti teisę į statybą.

Pareiškėjai nurodo, kad UAB „Kretingos vandenys“ 2023 m. birželio 13 d. išdavė Projekto rengimui prisijungimo sąlygas Nr. (duomenys neskelbtini), kuriose, *inter alia*, nurodė, kad statytojas (užsakovas) privalo vandens tiekimą organizuoti vienu iš dviejų galimų variantų: 1) Vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ reikalavimais bendro naudojimo teritorijoje suprojektuoti bendro naudojimo skaičiuotino diametro vandentiekio tinklus nuo UAB „Kretingos vandenys“ vandentiekio tinklų, esančių (duomenys neskelbtini), sankryžoje iki gyvenamojo namo įvado prijungimo vietos. Prisijungimo vietose (šuliniuose ir kt.), planuojamose vandentiekio tinklų susikirtimo vietose visomis kryptimis įrengti tinklų uždaromąsias armatūras su guma vulkanizuotais skląščiais. Viename taške projektuojant dvi armatūras ar daugiau – įrengti šulinį ar kamerą. Vandentiekio įvado prijungimą projektuoti prie projektuojamų bendro naudojimo vandentiekio tinklų. Įvado atjungimui, ne arčiau kaip vieno metro atstumu iki išorinės sklypo ribos, o nesant galimybei – vietoje, kurioje bet kuriuo paros metu būtų užtikrintas priėjimas bei kuo arčiau įvado prisijungimo taško, turi būti įrengta tinklų uždaromoji armatūra su guma vulkanizuotu skląščiu; 2) Laikinais apsirūpinimą geriamuoju vandeniu spręsti vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir normatyvinių dokumentų reikalavimais. Kai bus įgyvendinti aukščiau minėto specialiojo plano sprendiniai, prisijungti prie centralizuotų vandentiekio tinklų. Informavo, kad artimiausi UAB „Kretingos vandenys“ vandentiekio tinklai yra (duomenys neskelbtini), sankryžoje (atstumas apie (duomenys neskelbtini)). Atitinkamai analogiškos nuostatos šiose sąlygose buvo numatytos ir dėl buitinių nuotekų šalinimo sprendinių.

UAB „Kretingos vandenys“ 2023 m. birželio 13 d. prisijungimo sąlygose Nr. (duomenys neskelbtini) yra numatyta alternatyva, kuria pareiškėjai turi teisę pasinaudoti sprendami geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo klausimus, vienas iš sąlygomis leidžiamų šio klausimų sprendimo būdų – vietinių, laikinų geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo sprendimų projektavimas. Būtent tokius prisijungimo sąlygose leidžiamus sprendinius Projekte numatė pareiškėjai, o atsakovė nepagrįstai atsisakė pritarti Projektui.

Pareiškėjai teigia, jog priešingai, nei teigiama Rašte, Specialiajame plane nėra numatyta pareiga rengiant Projektą suprojektuoti bendro naudojimo skaičiuotino diametro vandentiekio bei buitinių nuotekų tinklus nuo UAB „Kretingos vandenys“ tinklų, esančių (duomenys neskelbtini), iki gyvenamojo namo įvado bei išvado pajungimo vietos. Ginčo žemės sklypas patenka į teritoriją, kuri priskiriama viešojo vandens tiekėjo planuojamai aptarnauti teritorijai, tačiau nėra priskiriama prie teritorijos, kurioje numatoma aglomeracija su pagrindine gyvenvieta. Specialiajame plane nėra numatoma konkreti savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ginčo teritorijoje ir ši teritorija nėra numatoma, kaip viešojo vandens tiekėjo aptarnaujama, o tik kaip planuojama ateityje aptarnauti teritorija.

Pareiškėjai nurodo, kad nepagrįstas yra atsakovės reikalavimas projektuoti ir įrengti didelio masto vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo objektus, kurių, kaip matyti iš Rašto, pati atsakovė taip pat nepageidauja ir neturi intereso įrenginėti (nes teritorija nėra priskirta prie prioritetinių). Tokiais reikalavimais atsakovė riboja pareiškėjų galimybę naudoti savo nuosavybę, taikydama nepagrįstus ir perteklinius reikalavimus statybai. Atsižvelgiant į išdėstytą, Raštas yra neteisėtas, nes nemotyvuotas ir nepagrįstas teisės aktų nuostatomis.

Atsakovė Kretingos rajono savivaldybės administracija pateikė atsiliepimą (2 t., b. l. 24–28), kuriuo prašo pareiškėjų skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė nurodo, kad Kretingos rajono savivaldybėje 2024 m. spalio 31 d. gautas UAB (duomenys neskelbtini) prašymas „Dėl projekto sprendinių derinimo“. Prašyme nurodyta, jog 2023 m. rugsėjo 26 d. gavo Kretingos rajono savivaldybės administracijos vyriausiojo inžinieriaus A. Y.

atmetimą į užsakovo (statytojo) Z. Y. teiktą prašymą suderinti rengiamo Projekto sprendinius. Prašyme UAB (duomenys neskelbtini) nurodė, jog minėtas statybos projektas parengtas vadovaujantis UAB „Kretingos vandenys“ 2023 m. birželio 13 d. prisijungimo sąlygomis Nr. (duomenys neskelbtini), kartu su Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2010 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) patvirtintu Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu (minėta, toliau – ir Specialusis planas) bei 2021 m. gegužės 20 d. Kretingos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) patvirtintu Specialiojo plano koregavimu.

Vadovaujantis Specialiuoju planu, teritorijoje, kurioje yra žemės sklypas su projektuojamu gyvenamuoju namu, adresu (duomenys neskelbtini) – nenumatytas individualus apsirūpinimas geriamuoju vandeniu bei individualus nuotekų tvarkymas. Atsižvelgiant į minėtą Specialųjį planą, žemės sklypas su projektuojamu gyvenamuoju namu, adresu (duomenys neskelbtini), patenka į viešojo vandens tiekėjo aptarnauti planuojamą teritoriją, taip pat patenka į planuojamą aglomeracijos su pagrindine gyvenviete teritoriją.

Atsakovė nesutinka su pareiškėjų skunde išreikšta nuostata, jog atsakovė nepageidauja ir neturi intereso įrenginėti (nes teritorija nėra priskirta prie prioritetinių), ir kad atsakovė riboja pareiškėjų galimybę naudoti savo nuosavybę, taikydama nepagrįstus ir perteklinius reikalavimus statybai.

Atkreipia dėmesį į tai, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymu, prioritetinė savivaldybės infrastruktūra suprantama kaip savivaldybės tarybos sprendimu pagal savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus pripažinta prioritetine ir (ar), atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentus, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytoms prioritetinės plėtros teritorijoms ir jų vystymui skirta savivaldybės infrastruktūra, neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra suprantama kaip savivaldybės infrastruktūra, esanti teritorijoje, kuri nepatenka į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytas prioritetinės plėtros teritorijas ir kurioje savivaldybė neįsipareigoja vystyti socialinės ir (ar) inžinerinės infrastruktūros. Atsakovė nurodo, jog privalo vadovautis Specialiuoju planu, kurio aiškinamojo rašto 3.1. skyriaus „Vandentiekio plėtra“ 3.1.1 lentelėje „Vandentiekio infrastruktūros plėtra teritorijose pagal prioritetus“, bei 3.2. skyriaus „Nuotekų plėtra“ 3.2.1 lentelėje „Nuotekų infrastruktūros plėtra teritorijose pagal prioritetus“ matyti, jog (duomenys neskelbtini) kaimas patenka į sąrašą teritorijų, kuriose gyvena daugiau kaip 50 gyventojų ir nėra tinkamos vandens infrastruktūros, taip pat patenka į sąrašą kitų teritorijų, kuriose gyvena daugiau kaip 50 gyventojų ir nėra naudojimui tinkamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros. Atkreiptinas dėmesys, jog nors šios teritorijos nėra prioritetinės, tačiau patenka į vandentiekio bei nuotekų infrastruktūros plėtros teritorijų pagal prioritetus sąrašą. Tik visose kitose teritorijose, neištrauktose į minėtus sąrašus taikomas individualus vandens išgavimas bei nuotekų tvarkymas.

Atsakovė atkreipia dėmesį, kad pareiškėjų nurodytos prisijungimo sąlygos nėra traktuojamos kaip leidimas įsirengti vietinius tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo tinklus, tai yra tik techninio pobūdžio reikalavimai dėl apsirūpinimo vandeniu. Prisijungimo sąlygose nurodyta „laikiniai apsirūpinimą geriamuoju vandeniu spręsti vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir normatyvinių dokumentų reikalavimais“. Galiojantys teisės aktai nereglamentuoja laikino apsirūpinimo geriamuoju vandeniu, taip pat nėra reglamentuota ir numatyta jokia laikino prisijungimo tvarka, įgyvendinimo tvarka ar laikino apsirūpinimo geriamuoju vandeniu, kaip terminuoto proceso, laikinumo užtikrinimo tvarka.

Atsakovė nurodė, jog vadovaudamasi Lietuvos Respublikos infrastruktūros plėtros įstatyme numatyta tvarka, pareiškėjams minėtame rašte suteikė informaciją apie galimybę sudaryti infrastruktūros plėtros sutartį dėl savivaldybės infrastruktūros įrengimo (pagal Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 8 straipsnio nuostatas), taip pat papildomai pareiškėjai buvo informuoti, jog vadovaujantis minėto įstatymo 15 straipsnio 3 dalimi, kurioje numatyta, jog nuo savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos atleidžiami statytojai (vystytojai), kai pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį jų lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos yra ne mažesnės, negu apskaičiuota savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka.

Pareiškėjams ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai (2 t., b. l. 52–54).

Pareiškėjai išreiškė prašymą bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka (1 t., b. l. 3). Atsakovė atsiliepime taip pat išreiškė prašymą bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka (2 t., b. l. 28). Atsižvelgiant į bylos šalių valią, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2024 m. sausio 5 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl projekto sprendinių derinimo ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos apskaičiavimo“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas Z. Y. kreipėsi į atsakovę su 2023 m. rugsėjo 12 d. prašymu apskaičiuoti savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką (1 t., b. l. 113).

Pareiškėjų atstovė UAB (duomenys neskelbtini) kreipėsi į atsakovę 2023 m. spalio 31 d. prašymu „Dėl projekto sprendinių derinimo“ (1 t., b. l. 16–17), kuriuo prašė atsižvelgti į prašyme išdėstytus aspektus ir pakartotinai suderinti projekto sprendinius. Nurodė, UAB (duomenys neskelbtini) 2023 m. rugsėjo 26 d. gavo Kretingos rajono savivaldybės administracijos vyriausiojo inžinieriaus A. Y. atmetimą į statytojo (užsakovo) Z. Y. teiktą prašymą suderinti rengiamo „Vieno buto gyvenamojo namo, (duomenys neskelbtini), statybos projekto“ sprendinius. Išnagrinėjęs atmetimo pastabą, UAB (duomenys neskelbtini) teigia, kad projektas parengtas vadovaujantis 2023 m. birželio 13 d. UAB (duomenys neskelbtini) išduotomis prisijungimo sąlygomis Nr. (duomenys neskelbtini), kartu su 2010 m. spalio 28 d. Kretingos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) patvirtintu Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu bei 2021 m. gegužės 20 d. Kretingos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) patvirtintu Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimu. Prisijungimo sąlygose pateikti vandens tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo galimi sprendiniai: a) vadovaujantis STR 2.07.01:2003 reikalavimais bendro naudojimo teritorijoje suprojektuoti bendro naudojimo skaičiuotino diametro tinklus (atstumas (duomenys neskelbtini)); b) laikinai aprūpinimą geriamuoju vandeniu ir buitinių nuotekų tvarkymą spręsti vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir normatyvinių dokumentų reikalavimais. Išanalizavus galiojančius teritorijų planavimo dokumentus ir įvertinus prisijungimo sąlygose pateiktas galimybes, projektavimo ir statybos sąnaudas, statytojas (užsakovas) išreiškė norą laikinai vandens tiekimą numatyti iš projektuojamo šachtinio šulinio, o nuotekas nuvesti į projektuojamą buitinių nuotekų kaupimo rezervuarą.

Atsakovė 2024 m. sausio 5 d. priėmė skundžiamą Raštą, kuriame nurodė, kad susipažino su Vieno buto gyvenamojo namo, (duomenys neskelbtini), statybos projektu. Kretingos rajono bendrajame plane (minėta, toliau – ir Bendrasis planas) planuojamo statyti gyvenamojo namo sklypas ir teritorija, į kurią patenka sklypas yra priskirti urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms. Šiai teritorijai nustatyta funkcinė zona (išskirta pagal vyraujančią pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį bei konkrečius teritorijos panaudojimo tikslus) – vidutinio užstatymo gyvenamoji zona. Sklypas Bendrajame plane patenka į teritoriją, pažymėtą indeksu (duomenys neskelbtini), kurio reikšmė: nauja plėtra (neprioritetinė). Atkreipė dėmesį, jog neprioritetinėse plėtros teritorijose yra numatyta neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra, kurios, vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu bei Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymu, vystyti savivaldybė neįsipareigoja. Taip pat pažymėjo, jog vadovaujantis Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašu, (duomenys neskelbtini) gatvės žemės sklypo (unikalus daikto numeris: (duomenys neskelbtini)) naudojimo būdas – susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos (inžinerinių komunikacijų koridorius – žemės juosta, skirta centralizuotiems inžinerinės infrastruktūros tiesiniams įrengti ir eksploatuoti). Taip pat minėtame sklype nustatytas servitutas – teisė tiesti, aptarnauti, naudoti požemines, antžemines komunikacijas (tarnaujantis). Vadovaujantis šiuo metu galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais, teritorijoje, kurioje yra žemės sklypas su projektuojamu gyvenamuoju namu, adresu (duomenys neskelbtini), yra nenumatytas individualus apsirūpinimas geriamuoju vandeniu bei individualus nuotekų tvarkymas. Informavo, jog su prašymu apskaičiuoti infrastruktūros plėtros

įmoką pateikta Projekto bendroji dalis parengta nesivadovaujant Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2010 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano tvirtinimo“ patvirtintu Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo planu. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nurodė, jog rengiamo Vieno buto gyvenamojo namo, (duomenys neskelbtini), statybos projekto suderinti negali. Taip pat nurodė, jog rengiant statinio projektą turi būti vadovaujama Specialiojo planu. Pareiškėjų atveju, Projekte turi būti suprojektuoti bendro naudojimo skaičiuotino diametro vandentiekio bei buitinių nuotekų tinklai nuo UAB „Kretingos vandenys“ tinklų, esančių (duomenys neskelbtini), iki gyvenamojo namo įvado bei išvado pajungimo vietos. Atsižvelgdama į nurodytą teisinį reglamentavimą ir atsakydama į prašymo dalį, kurioje prašoma apskaičiuoti savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, atsakovė pasiūlė pasirašyti infrastruktūros plėtros sutartį dėl savivaldybės infrastruktūros įrengimo (pagal Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 8 straipsnio nuostatas). Rašto teisiniu pagrindu nurodoma – Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 1 dalis, 16 straipsnio 1, 4, 6, 11 dalys, 16 dalies 2 punktas, Statybos įstatymo 24 straipsnio 3 dalis, 13 dalis, Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 8 straipsnio, 3 dalis, 15 straipsnio 3 dalis.

Atsakovė šioje administracinėje byloje pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektui, todėl savo veikloje (t. y. priimdama administracinius aktus) privalo vadovautis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) nuostatomis.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje laikomasi pozicijos, kad vienas iš pagrindinių teisinės valstybės principų, be kita ko, taikomas ir įgyvendinant viešąjį administravimą – įstatymo viršenybės principas – *inter alia* reikalauja, jog administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais būtų pagrįsti įstatymais.

Pareiga vykdant viešojo administravimo veiklą laikytis teisėtumo principo apima tiek reikalavimą priimti administracinį sprendimą, kuris atitiktų tam teisiniam santykiui taikytiną konkrečią teisės normą (turinio požiūriu sprendimas turi būti pagrįstas tinkamu teisiniu pagrindu), tiek reikalavimą priimtame sprendime *expressis verbis* (aiškiais žodžiais; tiesiogiai) nurodyti teisinį pagrindą atitinkančią konkrečią teisės normą (žr., pvz., LVAT 2013 m. rugpjūčio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A146-834/2013, 2017 m. spalio 24 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-290-602/2017, 2018 m. gruodžio 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1240-556/2018).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija pažymi, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai (Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktai). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra jau ne kartą pasisakęs, kad Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas; ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022). Tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus, ar nebuvo atimta galimybė pareiškėjui suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo ribas, o teismui (šiuo atveju Komisijai) visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2023 m. vasario 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023).

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog savivaldybių institucijos planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo

vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą savo teritorijose ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose rengdamos infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, nurodydamos šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą. Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra planuojama ir numatoma geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose arba rengiant kitą teritorijų planavimo dokumentą.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir jos objektų statyba savivaldybės teritorijoje vykdoma laikantis šio įstatymo, Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo, Statybos įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, infrastruktūros plėtros plano reikalavimų (Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 1 dalis). Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, skirta viešajam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui, nuosavybės teise turi priklausyti viešajam vandens tiekėjui arba regioniniam viešajam vandens tiekėjui, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 6 ir 11 dalyse (Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 4 dalis).

Asmenys, individualiai apsirūpinantys geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, turi teisę viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, kai teritorijų planavimo dokumentuose numatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra neįvykdyta arba individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas numatytas infrastruktūros plėtros plane (Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 24 straipsnio 13 dalyje numatyta, jog statytojas (užsakovas) turi teisę pasirinkti, ar jis naudosis komunaliniais inžineriniais tinklais, ar ties vietinius, jeigu tokia galimybė yra numatyta teritorijų planavimo dokumentuose arba jeigu teritorijų planavimo dokumentuose nustatytais terminais neįgyvendinti šių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, numatantys komunalinių tinklų, priskirtų prioritetinei savivaldybės infrastruktūrai, tiesimą. Minėta nuostata yra nustatyta, kad statytojas gali pasirinkti jungtis prie esamų komunalinių inžinerinių tinklų ar tiesti vietinius. Tačiau įstatyme taip pat įtvirtintos ir tokios pasirinkimo teisės įgyvendinimo ribos.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, aiškindamas Statybos įstatyme nustatytą statytojo teisę pasirinkti naudotis esamais inžineriniais tinklais ar tiesti vietinius, yra išaiškinęs, kad ši statytojo teisė nėra absoliuti, ši teisė pagal įstatymą yra saistoma teritorijų planavimo dokumentų sprendinių (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. liepos 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1034-146/2015). <...> Statytojas, ketindamas naudotis esamais komunaliniais inžineriniais tinklais, turi kreiptis į inžinerinių tinklų savininką ar naudotoją dėl prisijungimo sąlygų, pagal kurias rengiamas statinio projektas, išdavimo. Tuo atveju, jei teritorijų planavimo dokumentuose yra nustatyta, statytojas turi pasirinkimo teisę įsirengti vietinius inžinerinius tinklus, kurių įsirengimui, jei nenumatyta jungtis prie kitiems savininkams priklausančių inžinerinių tinklų, prisijungimo sąlygos neišduodamos. Teisės aktuose nėra įtvirtina, kad statytojas, gavęs prisijungimo sąlygas, nebeturi teisės pasirinkti vietinių inžinerinių tinklų įsirengimo galimybės, jei tokia egzistuoja pagal teritorijų planavimo dokumentus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. gegužės 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-163-684/2020).

Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2010 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano tvirtinimo“ yra patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, kuriuo vadovaujantis, teritorijoje, kurioje yra žemės sklypas su projektuojamu gyvenamuoju namu, adresu (duomenys neskelbtini) – nenumatytas individualus apsirūpinimas geriamuoju vandeniu bei individualus nuotekų tvarkymas. Atsižvelgiant į Specialiojo plano aiškinamajame rašte nurodytas vandentiekio bei nuotekų plėtros teritorijas (2 t., b. l. 29-35, 45), matyti, jog (duomenys neskelbtini), kuriame yra žemės sklypas su projektuojamu gyvenamuoju namu (duomenys neskelbtini) nors ir nėra prioritetinga teritorija, tačiau patenka į vandentiekio infrastruktūros plėtros teritorijų pagal prioritetus sąrašą ir į nuotekų

infrastruktūros plėtros teritorijų pagal prioritetus sąrašą. Tik visose kitose teritorijose, neištrauktose į minėtus sąrašus, vadovaujantis specialiuoju planu, Kretingos rajono savivaldybės gyvenamosiose vietovėse taikomas individualus vandens išgavimas ir taikomas individualus nuotekų tvarkymas.

Projekto sprendiniai negali būti derinami, jeigu sprendiniai prieštarauja teritorijų planavimo dokumentams. Nors pareiškėjai skunde ir nurodo, jog vietinius vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklus projektuoti leido UAB „Kretingos vandenys“ 2023 m. birželio 13 d. prisijungimo sąlygomis Nr. (duomenys neskelbtini), taip pat nurodo, kad minėtose prisijungimo sąlygose yra numatyta alternatyva, kuria pareiškėjai turi teisę pasinaudoti sprendami geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo klausimus, viena iš sąlygomis leidžiamų šio klausimų sprendimo būdų – vietinių, laikinų geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo sprendimo projektavimas, visgi pareiškėjų nurodytos prisijungimo sąlygos nereiškia leidimo įsirengti vietinius tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo tinklus. Pareiškėjų prisijungimo sąlygose nurodyta „laikinei apsirūpinimą geriamuoju vandeniu spręsti vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir normatyvinių dokumentų reikalavimais“, tačiau šiuo nagrinėjamu atveju galiojantys teisės aktai nereglamentuoja laikino apsirūpinimo geriamuoju vandeniu tvarkos.

UAB „Kretingos vandenys“, išduodami sąlygas, kuriose numatė alternatyvą pareiškėjams patiems laikinai įsirengti vietinius tinklus pagal galiojančius teisės aktus ir normatyvinius dokumentus, neatsižvelgė į galiojančių teisės aktų – Statybos įstatymo 24 straipsnio 13 dalies ir Specialiojo plano bei Bendrojo plano – turinį. Vadovaujantis Statybos įstatymo 24 straipsnio 13 dalyje nustatytu teisiniu reglamentavimu yra dvi sąlygos tam, kad būtų galima įrengti vietinius komunalinius inžinerinius tinklus ir abi šios sąlygos negalioja pareiškėjų atveju, t. y. šiuo atveju, vietinio vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklų įrengimas nenumatytas teritorijų planavimo dokumentuose – konkrečiai Specialiojo plano sprendiniuose, bei pareiškėjų gyvenamasis namas statomas neprioritetinėje zonoje. Vadinasi, atsakovė negalėjo pritarti vieno buto gyvenamojo namo (duomenys neskelbtini) statybos projekto projektinių sprendinių derinimui, kai juose yra numatyta alternatyva laikinai įsirengti vietinius tinklus, nors tokia alternatyva yra negalima pagal galiojančius aukščiau aptartus teisės aktus.

Atsakovė privalo vadovautis patvirtintu Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu priimdama ir tvirtindama teritorijų planavimo dokumentus, rengdama statybos projektus, numatydama atitinkamus vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sprendinius bei priimdama individualius administracinius sprendimus. Šiuo atveju minėto specialiojo plano sprendiniai yra galiojantys ir nepakeisti, todėl atsižvelgiant į tai, atsakovė pagrįstai ir teisėtai priėmė sprendimą nederinti pareiškėjų statybos projekto sprendinių bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos infrastruktūros plėtros įstatyme numatyta tvarka, pareiškėjams minėtame skundžiamame Rašte suteikė informaciją apie galimybę sudaryti infrastruktūros plėtros sutartį dėl savivaldybės infrastruktūros įrengimo (pagal Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 8 straipsnio nuostatas), papildomai pareiškėjus informavo, jog vadovaujantis minėto įstatymo 15 straipsnio 3 dalimi, kurioje numatyta, jog nuo savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos atleidžiami statytojai (vystytojai), kai pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį jų lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos yra ne mažesnės, negu apskaičiuota savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 papunkčiai). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAĮ išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Viešojo administravimo subjektą išsamumo principas įpareigoja į prašymą ar skundą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 5 punktas).

Komisija, vadovaudamasi nustatytais faktiniais bei teisiniais aplinkybėmis, sprendžia, jog skundžiamame Rašte išdėstytos teisinės ir faktinės aplinkybės yra pakankamos, Raštas yra motyvuotas, nesukliudęs pareiškėjams žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis buvo priimtas būtent tokio turinio Raštas, ginčo teisinius santykius reglamentuojančios teisės normos taikytos tinkamai, todėl skundžiamas Raštas yra teisėtas, atitinkantis VAI 10 straipsnio reikalavimus.

Nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu pareiškėjų reikalavimas dėl Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2024 m. sausio 5 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl projekto sprendinių derinimo ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos apskaičiavimo“ panaikinimo netenkintinas. Netenkinus reikalavimo dėl Rašto panaikinimo, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinio skundo reikalavimo dėl įpareigojimo atlikti veiksmus, t. y. įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjų atstovės UAB (duomenys neskelbtini) 2023 m. spalio 31 d. prašymą dėl vieno buto gyvenamojo namo (duomenys neskelbtini) statybos projekto projektinių sprendinių derinimo. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pareiškėjų skundas atmetinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjų X. Y. ir Z. Y. skundą atsakovei Kretingos rajono savivaldybės administracijai dėl Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2024 m. sausio 5 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl projekto sprendinių derinimo ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos apskaičiavimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Drąsutavičienė

Komisijos nariai

Vilija Astrauskienė

Laura Bernikienė